

UN ANNO ALL'INSEGNA DEL CINEMA

DAL SEMINARIO PERMANENTE SUL CINEMA ITALIANO AL MITTEL CINEMAFEST

Egy év a mozi jegyében

Az Állandó olasz filmklubtól a MITTEL CINEMAFEST-ig

All'insegna del cinema. Il 2005 è stato a tutti gli effetti un anno nel quale il cinema italiano ha fatto la parte del leone all'interno delle proposte culturali dell'Istituto. Già a partire da gennaio il pubblico ungherese ha infatti potuto confrontarsi col programma del *Seminario permanente sul cinema italiano*: rassegna ormai abituale ogni martedì pomeriggio, questo appuntamento settimanale ha riproposto la formula roduta delle passate edizioni. E cioè l'idea di avvicinare gli appassionati ungheresi al meglio della più recente produzione cinematografica del nostro paese, riuscendo a far convivere autori molto affermati (da Carlo Verdone a Sergio Rubini, da Paolo Virzì a Mario Martone) con giovani emergenti (Marco Ponti di *A/R andata + ritorno*, Luca Lucini del fortunato *Tre metri sopra il cielo*, o alcuni esordienti di lusso come il figlio del maestro Morricone col suo *Al cuore si comanda* e l'attrice Eleonora Giorgi passata dietro la macchina da presa per la sua opera prima *Uomini e donne, amori e bugie*). Il tutto "benedetto" da due titoli di mostri sacri quali Visconti e Fellini a fare da numi tutelari alla rassegna. Rassegna che è poi ricominciata in autunno, concentrandosi questa volta sulla promozione di autori non ancora affermati all'estero ma già apprezzati in territorio metropolitano con titoli che il pubblico ha mostrato di apprezzare perché legati alla realtà del lavoro e alle sue fibrillazioni (come in *Liberi* di Gianluca Maria Lavarelli o *Volevo solo dormire addosso* di Eugenio Cappuccio), o tesi a raccontare le molte Italie che convivono nel nostro paese di oggi (passando dalla Puglia simpaticamente mascalzona di Alessandro Piva nei suoi *Mio cognato* e *La capagira* alla borgata romana delle corse illegali in auto di *Velocità massima* firmato da Daniele Vicari o alle disperazioni metropolitane descritte da Asia Argento in *Ingannevole è il cuore più di ogni altra cosa*). Ma le due tappe della rassegna non hanno certo esaurito gli sforzi fatti dall'Istituto per promuovere l'immagine del cinema nostrano presso il pubblico ungherese. A farlo ci hanno pensato anche autori in visita nella capitale. Come Davide Ferrario che in febbraio ha presentato il suo *Dopo mezzanotte*, autentico "caso" della scorsa stagione perché divenuto titolo di culto pur essendo partito come piccola pro-

A *Intézet* 2005. éve minden kétséget kizáróan arról lesz emlékezetes, hogy a kulturális események sorában az olasz film oroszlánrészét vállalt. A magyar közönség már januártól kezdve részese lehetett az Állandó olasz filmklub rendezvénynek. Ez, a már szokásos hetenkénti keddi randevű az elmúlt évek hagyományait hozta vissza. A cél lényegében az, hogy hazánk legújabb és legértékesebb filmtermését a magyar rajongók minél előbb megtekint-

hessék úgy, hogy közben megteremtjük a személyes találkozás lehetőségét is az olasz filmipar legnagyobb művészeivel (Carlo Verdone-tól Sergio Rubini-ig, Paolo Virzì-től Mario Martone-ig), a frissen jelentkező fiatal tehetségekkel (Marco Ponti az *A/R* oda-vissza rendezője, Luca Lucini a kitiűnő Három méterrel az ég fölött alkotója, vagy néhány „luxus-debütáló” fiatal, mint Morricone mester fia A szívnek lehet parancsolni című művével, vagy a színésznő Eleonora Giorgi, aki a felvevőgép másik oldalára állt, hogy megrendezze első filmjét *Férfiak és nők, szerelmek és hazugságok* címmel). Az egész kezdeményezésre az olasz film két nagy szörnyetege „adta áldását” felülről: Visconti és Fellini voltak a „védőszentek”. Ősszel azután az eseménysorozat újra kezdődött. Ezúttal a külföldön még be nem futott, de az olasz városi közönség által már számon tartott művészek promotálására került a hangsúly. Filmjeiket a nézők azért értékelték, mert témájukban megjelent a munka világa, annak változásaival együtt (például Gianluca Maria Lavarelli *Szabadok* című filmje, vagy Eugenio Cappuccio *Csak aludni szerettem volna rajta* című alkotása), vagy felmutattak olyan művészi szándékat, mellyel a sokféle, egymás mellett létező mai Itáliát ábrázolták (elindulva Pugliából Alessandro Piva szimpatikus csirkefogókat vonultat fel például *Az én sógorom és a Szédülés* című filmjeiben, majd Daniele Vicari *Maximális sebesség* című alkotásán keresztül elérkezőnk Róma külvárosáig, az illegális autótversenyek világába. A városi élet reménytelensége, a kétségbeesés tűnik fel Asia Argento filmjében, melynek címe A szív mindennél jobban becsapható). A rendezvény e két szakaszának lebonyolításában nem merült ki teljesen az *Intézet* azon erőfeszítése, hogy népszerűsítse az olasz film imázsát a magyar közönség körében. Ebben a szervezők segítségével voltak azok a művészek, akik megfordultak a magyar fővárosban. Így például Davide Ferrario, aki februárban mutatta be *Budapest* az *Ejfélen* után című alkotását. Ez a mű az elmúlt szezon „nagy dobása” volt, szinte kultusz film lett annak ellenére,

duzione indipendente realizzata in digitale. Il fiore all'occhiello di tutto l'anno vissuto all'insegna del cinema è stato però indubbiamente il *Mittel Cinema Fest*. Giunta alla sua III edizione, questa vetrina privilegiata del meglio della produzione cinematografica italiana uscita nelle sale peninsulari nel corso della passata stagione è stata ospitata presso le sale del cinema Puskin per quattordici giorni facendo registrare un grande successo di pubblico. Anche in questo caso la formula è stata quella delle passate edizioni: e cioè presentare un film ogni sera potendo in alcune occasioni anche contare sulla presenza di autori e attori in qualità di anfitrioni al titolo in programma. Il ricco panorama della rassegna ha offerto al pubblico un variegato *mix* di titoli firmati da grandi nomi del panorama registico italiano (da Pupi Avati a Gianni Amelio, da Roberto Faenza a Ferzan Ozpetek e ad Alessandro D'Alatri) accanto a pellicole di autori meno noti alle platee ma di sicuro impatto sia per le tematiche trattate che per l'indiscusso talento dei loro giovani realizzatori (come lo straordinario secondo film di Paolo Sorrentino *Le conseguenze dell'amore* o gli interessantissimi esordi di Paolo Vari e Antonio Bocola in *Fame chimica* o il controverso ma premiatissimo *Private* di Saverio Costanzo). Tra gli ospiti, da segnalare il gradito ritorno a Budapest di Luigi Lo Cascio (protagonista sia de *La vita che vorrei* di Giuseppe Piccioni che di *Mio cognato* di Alessandro Piva, entrambi in programma) e di Paolo Briguglia (coprotagonista di *Ma quando arrivano le ragazze?* di Pupi Avati), o le "prime" assolute del romano Alessandro D'Alatri qui per *La febbre*, dell'attrice ceca ma ormai italiana d'elezione Barbora Bobulova (bravissima in *Cuore sacro* di Ferzan Ozpetek), o ancora della scrittrice Susanna Tamaro, giunta a Budapest per presentare la sua opera prima *Nel mio amore*.

Guido Reverdito

hogy csak kis szériában, „független” termékként publikálták digitális formában. A filmes rendezvények „ékköve” mégis az immár harmadik alkalommal megrendezett MittelCinemaFest volt. Ez az igazi kirakata az olasz filmtermés krémjének, melyek bemutatója az olasz mozikban is csak a legutóbbi szezonban volt. A magyarországi bemutatókra a Puskin moziban került sor két héten keresztül, óriási közönségsiker mellett. Az események menete most is az előző évek hagyományát követte: minden este volt egy filmbemutató, bizonyos esetekben – emelve az esemény fényét – jelen voltak a rendezők, színészek, más alkotók. A gazdag program lehetőséget adott a közönségnek a a legnagyobb nevek által jegyzett legszélesebb film-panoráma megismerésére (Pupi Avatitól Gianni Amelióig, Roberto Faenzától Ferzan Ozpetekig és Alessabdro D'Alatriig), mellettük pedig feltűntek egyelőre kevésbé ismert rendezők is olyan alkotásokkal, melyek vagy témájuknál, vagy fiatalokként, vitathatatlan filmes tehetségükkel fogva nagy hatást gyakoroltak a közönségre. (Említsük itt Paolo Sorrentino rendkívüli második filmjét *A szerelem következményei-t*, vagy Paolo Vari és Antonio Bocola érdekes bemutatkozását a *Vegyí éhség-ben*, végül a nagyon vitatott, de ugyanakkor elismert filmet Saverio Costanzo *Magánügyek* című alkotását.) A Budapestre érkezett vendégek között nagy visszatérő volt Luigi Lo Cascio (Giuseppe Piccioni *Az élet, amit szertnék és Alessandro Piva Az én sógorom* című alkotásának is főszereplője, mindkét film szerepelt a programokban) és Paolo Briguglia (Pupi Avati *az És lányok mikor jönnek?* című film egyik főszereplője). De voltak, akik abszolút értelemben is először jelentek meg Budapestten: így a római Alessandro D'Alatri a *Láz* című alkotásának bemutatójára jött, az immár olaszvá vált cseh színésznő Barbora Bobulova (kitűnő alakítást nyújtott Ferzan Ozpetek *Szent szív* című filmjében), vagy Susanna Tamaro író, aki első művének (*Az én szerelmemben*) bemutatására érkezett a magyar fővárosba.

Guido Reverdito

Il 2005 è stato un anno nel quale in cinema avuto un ruolo importantissimo all'interno delle proposte culturali dell'Istituto. A gennaio è iniziato il *Seminario permanente sul cinema italiano*, appuntamento abituale del martedì pomeriggio, organizzato per avvicinare gli appassionati ungheresi al meglio della più recente produzione cinematografica del nostro Paese. Il mese di ottobre è stato invece caratterizzato dalla terza edizione MittelCinemaFest, Festival Centro-Europeo del Cinema Italiano, vetrina del meglio della produzione cinematografica italiana, in cui ogni sera le pellicole venivano presentate da esperti di cinema e da alcuni prestigiosi ospiti italiani.